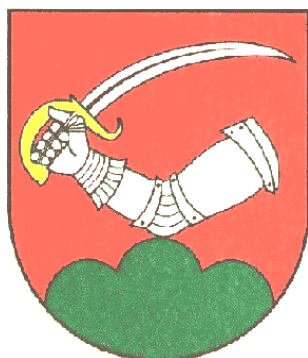

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE

TRSTENÁ
NA OSTROVE

SPRÁVA
O HODNOTENÍ
ÚPD

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TRSTENÁ NA OSTROVE

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	12
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	15
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	15
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	12
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	34
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	41
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	44
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	49
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	50
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	51
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	58
X. Zoznam dopĺňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	58
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	58

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Trstená na Ostrove

2. Sídlo

Obecný úrad Trstená na Ostrove, 930 04 Trstená na Ostrove 197

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Mgr. Zuzana Bónová, starostka obce

Obecný úrad Trstená na Ostrove

930 04 Trstená na Ostrove 197

tel.: 031/ 554 71 22

e-mail: obec@trstenanaostrove.sk

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE TRSTENÁ NA OSTROVE – NÁVRH

2. Územie

Kraj: Trnavský

Okres: Dunajská Streda

Obec: Trstená na Ostrove

Katastrálne územie: Trstená na Ostrove

3. Dotknuté obce

- Obec Horný Bar, 930 33 Horný Bar 184
- Obec Jurová, 930 04 Jurová 85
- Obec Baka, 930 04 Baka 262
- Obec Bodíky, 930 31 Bodíky 174

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Trnavský samosprávny kraj, Odbor územného plánovania a životného prostredia, P.O.BOX 128, Starohájska 10, 917 01 Trnava
- Ministerstvo dopravy SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Trnava, Piešťanská 8188/3, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Kollárova 8, 917 02 Trnava
- Okresný úrad Trnava, Odbor opravných prostriedkov, Pozemkový referát, Vajanského 2, 917 01 Trnava
- Okresný úrad Dunajská Streda, Pozemkový a lesný odbor, Korzo B. Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda

- Okresný úrad Dunajská Streda, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Korzo B. Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda
- Okresný úrad Dunajská Streda, Odbor krízového riadenia, Korzo B. Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda
- Okresný úrad Dunajská Streda, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Korzo B. Bartóka 789/3, 929 01 Dunajská Streda
- Krajský pamiatkový úrad Trnava, Cukrová 1, 917 01 Trnava
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Dunajskej Strede, Veľkobláhovská 1067/30, 929 01 Dunajská Streda
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Dunajskej Strede, Trhovisko 1102/9, 929 01 Dunajská Streda
- Obvodný banský úrad v Bratislave, Mlynské nivy 44/b, 821 09 Bratislava

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Trstenej na Ostrove

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešenie Územného plánu obce Trstená na Ostrove nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

Vzhľadom k skutočnosti, že požiadavky na rozvojové zámery nie je možné uspokojiť len intenzifikáciou existujúcej zástavby, bolo nevyhnutné vyčleniť nové plochy pre výstavbu na poľnohospodárskej pôde.

Podľa druhu pozemku ide zväčša o ornú pôdu, len v prípade prieluk a využitia voľných plôch v existujúcej zástavbe ide o záhrady. Časť rozvojovej plochy č. 3, kde už prebieha výstavba rodinných domov, ako aj malá časť rozvojovej plochy č. 2 a viaceré prieluky v zastavanom území obce, sú lokalizované na nepoľnohospodárskej pôde. Nedôjde tu preto k záberom poľnohospodárskej pôdy.

Pre rozvojové plochy č. 6, 7, 8 už bol udelený individuálny súhlas na použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely - na výstavbu IBV (dňa 13.04.2022, č. OU-TT-OOP6-2022/015803-002), v zmysle § 15 zákona č. 220/2004 Z.z.

Rozsah navrhovaných rozvojových plôch je odôvodnený aktuálnym demografickým vývojom, charakteristickým značnými migračnými prírastkami, polohou obce a dobrou dopravnou dostupnosťou, ako aj aktuálnymi rozvojovými zámermi.

Rozvojová plocha č. 4, spolu s jej rozšírením (4+) predstavuje prioritný rozvojový zámer obce, napriek tomu, že je lokalizovaná takmer výlučne na najkvalitnejšej pôde v danom katastrálnom území. Rozvojová plocha č. 2 predstavuje vyplnenie výbežku medzi zastavaným územím obce, čím sa zvýši kompaktnosť zastavaného územia obce. Rozšírenie rozvojovej plochy č. 4, označené pre tento účel v tabuľke ako 4+, je v rámci rozsiahlejšej plochy rekreácie v krajine určené pre vybudovanie stavieb rekreácie a športu s významom verejnoprospešných stavieb pre príslušné obytné územie, vyžadujúcich si zábery poľnohospodárskej pôdy. Rozvojové plochy č. 6, 9, voľné prieluky, čiastočne aj rozvojová plocha č. 2 sa nachádzajú v zastavanom území obce.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod cestami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch etáp výstavby (I. etapa, II. etapa) podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Viaceré plochy potenciálne vhodné pre výstavbu boli predbežne uvažované pre etapu výhľad – z dôvodu minimalizácie aktuálnych záberov poľnohospodárskej pôdy.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP			
				spolu	BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO
1	Trstená n.O.	bývanie	1,0810	1,0810	0019002/1.	1,0810	
2	Trstená n.O.	bývanie	0,6268	0,5996	0019002/1.	0,5996	0,0663
3	Trstená n.O.	bývanie	0,6896	0,3654	0032062/6.	0,3654	
4	Trstená n.O.	bývanie	2,3300	2,3300	0032062/6. 0017002/1.	0,0920 2,2380	
4+	Trstená n.O.	rekreácia, šport	0,1108	0,1108	0017002/1.	0,1108	
5	Trstená n.O.	bývanie	0,0490	0,0490	0017002/1.	0,0490	
6	Trstená n.O.	bývanie	0,2112	0,2112	0018003/2.	0,2112	0,2112
7	Trstená n.O.	bývanie	0,7656	0,7656	0018003/2. 0017002/1.	0,0978 0,6678	
8	Trstená n.O.	bývanie	1,5010	1,5010	0018003/2. 0017002/1.	0,5123 0,9887	
9	Trstená n.O.	bývanie	0,9664	0,9664	0018003/2.	0,9664	0,9664
Prie-luky	Trstená n.O.	bývanie	2,0421	2,0421	0018003/2. 0019002/1.		2,0421
Spolu				10,0221			

Vysvetlivky: ZÚO = zastavané územie obce

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

Obec Trstená na Ostrove má vybudovaný verejný vodovod, ktorý je súčasťou skupinového vodovodu. Zdrojom pitnej vody je vŕtaná studňa S3, situovaná na severozápadnom okraji obce. V obci je tiež vežový vodojem, pri ceste do obce Baka. Rozvodná sieť pitnej vody sa člení na viac vetiev. Potrubia sú z rúr DN 100. Sú vedené zväčša v krajniciach ciest a zelených pásoch. Z verejného vodovodu je zásobovaných 90,2% domového fondu (podľa SODB 2021).

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná. Cieľom je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok pitnej vody.

Potrubie pre novú zástavbu sa navrhuje z polyetylénových rúr DN 100 mm. Na rozvodnom potrubí budú osadené armatúrne šachty pre uzatváracie a rozdeľovacie armatúry. Jednotlivé stavby budú na rozvodnú sieť pripojené vodovodnými prípojkami z

polyetylénových rúr DN 80 mm – DN 25 mm. Meranie spotreby vody bude vo vodomeroch šachtách osadených na verejne prístupnom priestranstve.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 31 591 m³ na 43 253 m³ v roku 2040 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	31 591	43 253
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	1,002	1,372
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	2,003	2,743
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	3,606	4,938

3. Suroviny

V riešenom území nie sú určené výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov ani prieskumné územia (prieskumné územie N61/07 je len navrhované). Celé riešené územie je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovínových zdrojov, okrem nároku na spotrebu pitnej vody.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Riešené územie križuje nadzemné elektrické vedenie ZVN 400 kV č. V429. Počíta sa s vybudovaním nového elektrického vedenia ZVN 2x400 kV, situovaného súbežne s existujúcim 400 kV vedením V429 po jeho južnej strane.

Obec Trstená na Ostrove je zásobovaná elektrickou energiou koncovými odbočkami z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej a. s. z vonkajšieho vedenia VN 22 kV. Vedenie VN 22 kV je trasované po južnom okraji obce, pričom sú z neho napojené tri transformačné stanice. Ďalšie dve transformačné stanice sa nachádzajú na severnom okraji obce. Transformačné stanice 22/0,4 sú na 22 kV vonkajšie vedenie napojené vonkajšími 22 kV prípojkami. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám obce.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone

postačovať. Potrebne bude zvýšenie výkonu existujúcich transformačných staníc a doplnenie nových transformačných staníc.

V zmysle investičného zámeru sa pre rozvojovú plochu č. 4 navrhuje nová transformačná stanica s výkonom 250 kVA. Nakoľko nadzemné elektrické vedenie VN 22 kV križuje uvedenú rozvojovú plochu, navrhuje sa kolidujúca časť nadzemného elektrického vedenia na preloženie do zemného kábla – k transformačnej stanici TS 756-1.

Ostatné rozvojové plochy budú zásobované z existujúcich transformačných staníc. Transformačná stanica TS 756-3 sa ponechá, existujúci transformátor sa nahradí novým o výkone 630 kVA. Taktiež v prípade transformačnej stanice TS 756-2 je vhodné riešiť zvýšenie inštalovaného výkonu transformátora.

Transformačné stanice v zastavanom území obce sa odporúča postupne prebudovať na objekty s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované). Pri výstavbe je nutné rešpektovať ochranné pásma elektrických zariadení v zmysle zákona o energetike č. 251/2012 Z. z. a príslušných noriem STN.

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 345 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	8 b.j.	25
2	7 b.j.	22
3	6 b.j.	19
4	36 b.j.	113
5	1 b.j.	3
6	2 b.j.	6
7	8 b.j.	25
8	14 b.j.	44
9	6 b.j.	19
prieluky	22 b.j.	69
Spolu		345

Zemný plyn

Obec Trstená na Ostrove je plynofikovaná. Riešeným územím vedie vysokotlakový plynovod DN 80 PN 4 MPa, z ktorého je napájaná regulačná stanica RS Trstená na Ostrove s výkonom 1200 Nm³/h. V obci sú strednotlakové rozvody (STL) plynu PN 300 kPa z PE a oceľových rúr, ktoré zabezpečujú dodávku zemného plynu k jednotlivým odberateľom v obci. Potrubia sú vedené po okrajoch miestnych komunikácií a v zelených pásoch. Na STL plynovod sú jednotliví odberatelia pripojení cez STL prípojky. Z verejného plynovodu je zásobovaných 75,5% domového fondu (podľa SODB 2021).

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou, vrátane prieluk, ako aj v rozvojových plochách určených pre občianske vybavenie. Zásobovanie zemným plynom bude z existujúcich, ako aj z navrhovaných strednotlakových rozvodov plynu. Potrubia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri cestách, prípadne v ich telese, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami.

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$. Spotreba plynu bola vypočítaná pre navrhované plochy bývania. Prírastok ročnej spotreby zemného plynu bude $266\,750 \text{ m}^3/\text{rok}$.

Rekapitulácia prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	8 b.j.	11,2	19400
2	7 b.j.	9,8	16975
3	6 b.j.	8,4	14550
4	36 b.j.	50,4	87300
5	1 b.j.	1,4	2425
6	2 b.j.	2,8	4850
7	8 b.j.	11,2	19400
8	14 b.j.	19,6	33950
9	6 b.j.	8,4	14550
prieluky	22 b.j.	30,8	53350
Spolu		154	266750

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Trstená na Ostrove výhodnú polohu na ceste II/506 Báč – Gabčíkovo – Medveďov. Cesta spája obce a mestá Žitného ostrova s hraničným priechodom do Maďarska. Cesta II/506 je v riešenom území upravená v kategórii C 7,5/70. Podľa sčítania dopravy z r. 2022-2023 bolo na ceste II/506, na sčítacom úseku 82116 Horný Bar – Baka dopravné zaťaženie 2 834 voz./24 hod. Katastrálnym územím obce prechádzajú kratšie úseky ciest III. triedy, ktoré odbočujú z cesty II/506: III/1417 Trstená n.O. – Jurová, III/1418 Trstená n.O. – Baka – Jurová – Dunajská Streda.

Prívodný kanál vodného diela Gabčíkovo sa využíva pre vodnú dopravu ako vodná cesta medzinárodného významu a súčasť siete TEN-T. Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná zastávka v Dunajskej Strede je vzdialená 14 km (na trati č. 124 Bratislava – Komárno). Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je v Bratislave.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych ciest

Dopravnú kostru sídla tvorí cesta II/506, na ktorú sú pripojené miestne cesty funkčnej triedy C3, upokojené cesty a v strede obce aj cesta III/1417. Miestne cesty vytvárajú vzájomne prepojenú sieť ulíc, sprístupňujúcu všetky časti zástavby. Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, väčšina však má nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúci povrchový kryt. Existujúce miestne cesty funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. upravajú v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. Ostatné cesty funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Rozvojové plochy v obytnom území budú dopravne obsluhované navrhovanými miestnymi cestami funkčnej triedy C3, resp. upokojenými cestami funkčnej triedy D1. Ide o rozvojové plochy č. 1, 2, 3, 4, 9. Trasovanie navrhovaných ciest je možné modifikovať na základe štúdie spracovanej pre celú príslušnú rozvojovú plochu. Ostatné rozvojové plochy sú situované priamo pri ceste III/1417, z ktorej je možné zabezpečiť ich dopravnú obsluhu. Z existujúcich miestnych ciest je možný dopravný prístup aj k voľným prielukám určeným na zástavbu.

Každá obytná stavba musí byť prístupná z verejnej cesty. Pre nové miestne a upokojené cesty je potrebné rezervovať koridor s minimálnou šírkou 8,5 m (pre obojsmerné cesty), resp. 5 m (pre jednosmerné cesty a pre slepé cesty). Na ukončení navrhovaných i existujúcich slepých ciest s dĺžkou nad 80 m, ktoré nie je možné, resp. potrebné zokruhovať, by sa mali vybudovať obratiská.

Poľnohospodárske pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami. Hlavné poľné cesty sa navrhujú rekonštruovať v parametroch P(6)4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5(3,0)/30.

Celkový prehľad navrhovaných ciest podľa funkčných tried pre nové rozvojové plochy

Poloha (č. obsluhovanej rozvojovej plochy)	Funkčná trieda - kategória	Dĺžka cesty v m
1	D1 – MOU	314
2	D1 – MOU	38
	D1 – MOU	68
3	D1 – MOU	98
4	C3 – MO 6,5/30	352
9	D1 – MOU	117

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky pre chodcov sú vybudované pozdĺž prieťahu cesty II/506 zastavaným územím obce, ako aj pozdĺž niektorých miestnych ciest. Na prieťahu cesty III/1417 zastavaným územím obce chodníky chýbajú, preto sa navrhuje ich vybudovanie, a to aj v navrhovanom rozšírení zastavaného územia obce. V nových rozvojových plochách sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž navrhovaných ciest funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. V uliciach s navrhovanými upokojenými cestami (zjazdými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Katastrálnym územím obce prechádza Medzinárodná podunajská cyklotrasa, vedená po hrádzach Vodného diela Gabčíkovo. Cyklotrasa začína v nemeckom meste Passau, pokračuje do Rakúska a ďalej do SR až po Štúrovo. Navrhuje sa z nej vybudovať cyklistické spojenie do obce Trstená na Ostrove. Miestne cyklistické trasy sú ďalej navrhované v smere Trstená na Ostrove - Jurová a Jurová – Baka, prevažne pozdĺž ciest III. triedy (v zmysle nadradenej ÚPD) a tiež pri priesakovom kanáli. Cyklistické komunikácie budú riešené v zmysle STN 73 6110 a TP. Budú slúžiť pre dochádzku za prácou, občianskou vybavenosťou, ale i pre rozvoj cykloturistiky.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Verejná hromadná doprava je realizovaná výlučne autobusovou dopravou. Obec má priame spojenie s mestami Bratislava, Šamorín, Dunajská Streda, Gabčíkovo. Počet spojov je vyhovujúci pre dopravnú obsluhu (v pracovných dňoch premáva do Bratislavy 10 párov spojov a do okresného mesta 7 párov spojov). Spoje premávajú na linkách Dunajská Streda – Horný Bar, Gabčíkovo – Šamorín – Bratislava. Autobusové zastávky sú v centre obce na križovatke ciest II/506 a III/1417. Vzhľadom k rozsahu zastavaného územia a návrh jeho rozšírenia je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m v zásade splnená. Nové zastávky nebolo potrebné navrhnuť.

Menšie verejné plochy statickej dopravy s neorganizovaným parkovaním sa nachádzajú pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory ciest - zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2. Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti, športu a rekreácie.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Nové plochy výroby sa nenavrhujú. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení je podľa záväzných regulatívov povolená len drobná remeselná výroba a výrobné služby bez negatívnych a rušivých vplyvov. Uvedené opatrenia predstavujú účinnú prevenciu znečisťovania ovzdušia zápachom a škodlivými látkami.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

V celej obci sa v súčasnosti dobudovala splašková kanalizácia – v rámci integrovaného projektu výstavby stokovej siete v obciach Baka, Horný Bar, Jurová a Trstená na Ostrove. V rámci celého projektu „Žitný Ostrov – región Gabčíkovo – odvedenie a čistenie odpadových vôd“ sa má vybudovať gravitačná stoková sieť s celkovou dĺžkou 23186 km a výtlačné potrubie s dĺžkou 11,777 km. Čistenie splaškových vôd z uvedených obcí bude v intenzifikovanej čistiarni odpadových vôd v Gabčíkove. Stoky sú z rúr PVC DN 300, výtlačné potrubia v zastavanom území obce sú z rúr HDPE DN100, výtlačné potrubia do obce Baka a z obce Horný Bar sú z rúr profilu DN150.

Systém existujúcej kanalizácie obce sa zachováva. Počíta sa s odkanalizovaním navrhovaných rozvojových plôch č. 1 – 9. Rozšírená gravitačná stoková sieť bude z potrubí PVC DN 300 mm. Na stokovej sieti budú čerpacie stanice, z ktorých budú splaškové vody prečerpávané prostredníctvom kratších úsekov výtlačných potrubí HDPE DN 100. Kanalizačné prípojky budú z PVC, jednoduché (DN 150) alebo združené (DN 200), realizované pripojením cez odbočku 300/150(200), pripojenie nehnuteľností bude cez revízu šachtu umiestnenú na verejnom priestranstve.

V navrhovaných koridoroch miestnych ciest bude kanalizačné potrubie umiestnené pod vozovkou, resp. v zelenom páse. Podmienkou začatia výstavby rodinných domov a iných stavieb v navrhovaných rozvojových plochách je vybudovaná a funkčná splašková kanalizácia.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii, bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2040) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 43 253 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	43 253
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	1,372
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	2,743
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	4,938

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami. Odvod dažďovej vody z ciest sa navrhuje riešiť dobudovaním a obnovením sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody, s riešením vsakovania do podlažia.

3. Odpady

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. V obci je zavedený triedený zber druhotných surovín a zriadené zberné miesto (pri ceste III/1417 do Jurovej).

V návrhu územného plánu obce sa za vhodné považuje rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. Odporúča aj v navrhovaných uliciach rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území jednu upravenú skládku (pri hospodárskom dvore). Nie sú tu evidované žiadne environmentálne záťaž. Drobné skládky odpadu a smetiská sa odporúčajú odstrániť a úplne rekultivovať.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Zdrojom hluku vo vzťahu k zastavanému územiu obce je najmä doprava na ceste II. triedy II/506. Dopady dopravy z cesty III. triedy sú pre nízke intenzity dopravy zanedbateľné. V hodnotenej ÚPD sa nenavrhujú žiadne nové plochy výroby ani iné zámery, ktoré by boli zdrojom hluku a vibrácií.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – celé riešené územie, vrátane zastavaného územia, spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom. V územnoplánovacej dokumentácii je zahrnutý záväzný regulatív upravujúci podmienky výstavby obytných budov v území so stredným radónovým rizikom v zmysle platnej legislatívy.

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6° MSK-64. Najbližšie epicentrum sa nachádza v Komárne, ktoré patrí medzi seizmicky najaktívnejšie oblasti SR.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Trstená na Ostrove relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Trstená na Ostrove (okres Dunajská Streda, Trnavský kraj) leží v Podunajskej nížine v južnej časti Žitného Ostrova na mladom agradačnom vale Dunaja. Odlesnený rovinný chotár tvoria štrky a piesky kolárovskej formácie, na ktorých sú dunajské uloženiny.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené hranicou katastrálneho územia obce Trstená na Ostrove, ktoré je totožné s administratívno-správnymi hranicami obce. Celková výmera riešeného územia, t. j. katastrálneho územia obce je 625,5 ha a na tomto území žije v súčasnosti 577 obyvateľov. Hustota osídlenia dosahuje ukazovateľ 92,3 obyvateľov na km².

Katastrálne územie obce Trstená na Ostrove je kompaktné a celistvé. Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov poľnohospodárskou pôdou, v južnej časti prírodným kanálom vodného diela Gabčíkovo.

Riešené územie hraničí s nasledovnými obcami a ich katastrálnymi územiami:

- na juhozápade s obcou Bodíky
- na juhovýchode s obcou Baka
- na severe s obcou Jurová
- na západe s obcou Horný Bar

Zastavané územie obce sa nachádza približne v strede katastrálneho územia obce. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Celková výmera zastavaného územia obce je 52 ha.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská rovina; čiastočne sem zasahuje časť Čiližská mokraď (od obce Baka).

Reliéf je rovinný, s minimálnym rozpätím nadmorskej výšky. Nadmorská výška riešeného územia je od 116 do 118 m n.m., stred obce je vo výške 118 m n.m. Sklon terénu je minimálny, v smere toku rieky Dunaj, t.j. zo severozápadu na juhovýchod. Na riečnej nive sa uplatňuje akumulačný reliéf s nepatrným uplatnením litológie. Vývojovo ide o nížinný fluvialny typ reliéfu (fluvialna rovina).

Podľa inžinierskogeologickej rajonizácie je riešené územie súčasťou regiónu neogénnych tektonických vkleslín, oblasti vnútrokarpatských nížin. Kvartérne sedimenty sú tu reprezentované predovšetkým komplexom štrkov, pieskov a hĺn. Štrky sú klasifikované ako drobnozrnné až strednozrnné, s prevládajúcimi valúnmi priemeru 10-30 mm, ojedinele až 100-150 mm. Hlavnými horninovými typmi vo valúnoch sú kremene, kremence, rohovce, pieskovce, vápence, kryštálické bridlice a granitoidy prevažne z alpských zdrojových oblastí. Štrky sú prevažne sivohnedej až sivej farby. Obsah piesčitej frakcie je v štrkoch značne premenlivý, čo podmieňuje vznik rôznych prechodných typov od štrku, cez štrk s piesčitou prímесou až po piesok so štrkovou prímесou. Holocénne hliny tvoria súvislú pokrývku územia a ich hrúbka sa pohybuje do 5 m. Ide prevažne o hliny pevnej až tvrdej konzistencie, hnedej až sivohnedej farby, s premenlivým obsahom piesčitej a v menšej miere i psefitickej zložky. Najvrchnejší horizont hĺn tvorí vrstva hnedej ornice s hojným obsahom organickej zložky. Dosahuje hrúbku 0,2–0,6 m.

2. Klimatické pomery

Podľa klimatickej rajonizácie Slovenska patrí riešené územie do teplej klimatickej oblasti s viac ako 50 letnými dňami v roku (maximálna teplota 25 °C a vyššia), okrsok T1 – teplý, veľmi suchý, s miernou zimou. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T1 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C. Ročné sumy teplôt sú 9,2 °C, priemerný ročný úhrn zrážok je 593 mm. Podľa klimaticko-geografických typov (Atlas SSR, 1980) patrí širšie okolie riešeného územia do typu nížinnej klímy, s miernou inverziou teplôt, so suchou až mierne suchou klímou.

V dlhodobom priemere sa vyskytujú zrážky 133 dní v roku, z toho priemerný počet dní s úhrnom zrážok vyšším ako 10 mm predstavuje 18 – 19 dní. V máji až auguste sa v každom mesiaci vyskytnú priemerne 2 dni s úhrnom zrážok viac ako 10 mm, v zime 1 deň. Za rok je priemerne 30 dní, v ktorých sa vyskytujú búrkové javy, najviac v máji až auguste. Priemerný ročný úhrn zrážok je podľa dlhodobých meraní 555 mm.

Snehové zrážky sú veľmi premenlivé a málo stabilné. Stabilita snehovej pokrývky v dlhodobom priemere je asi 40 %, to znamená, že 60 dní z celkového zimného obdobia býva bez snehovej pokrývky. Maximálna výška snehovej pokrývky je do 55 cm.

Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm – stanica Gabčíkovo:

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	32	33	37	43	56	62
	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Ročný úhrn: 555 mm	60	48	42	48	50	44

Oblasť sa zaraďuje k najteplejším v rámci SR. Priemerná ročná teplota dosahuje podľa dlhodobých meraní 9,9 °C. Podľa údajov z rokov 1994 – 2004 bol však desaťročný priemer teploty vzduchu 10,75 °C. Najchladnejší je mesiac január, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosahuje hodnoty – 2,1 °C. Najteplejší je mesiac júl s priemernou mesačnou teplotou 20,5 °C.

Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C – stanica Gabčíkovo:

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
	-2,1	-0,2	4,6	10,5	15,4	19,0
Priem ročná	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
teplota: 9,9 °C	20,5	19,6	15,7	10,0	5,0	0,6

Prúdenie vzduchu patrí k najpremenlivejším klimatickým prvkom. Jeden z najdôležitejších orografických činiteľov pre klímu je Devínska brána. Týmto priestorom vchádzajú do Podunajskej nížiny vzduchové hmoty zo severozápadu a severu, často sprevádzané búrlivým vetrom a rýchlymi zmenami počasia. Územie patrí do jednej z najveternejších oblastí Slovenska.

Merania rýchlosti vetra ukazujú, že najväčšiu priemernú rýchlosť aj častosť má severozápadný vietor. Najväčšie rýchlosti vetra a aj najviac veterných dní pripadá na zimné

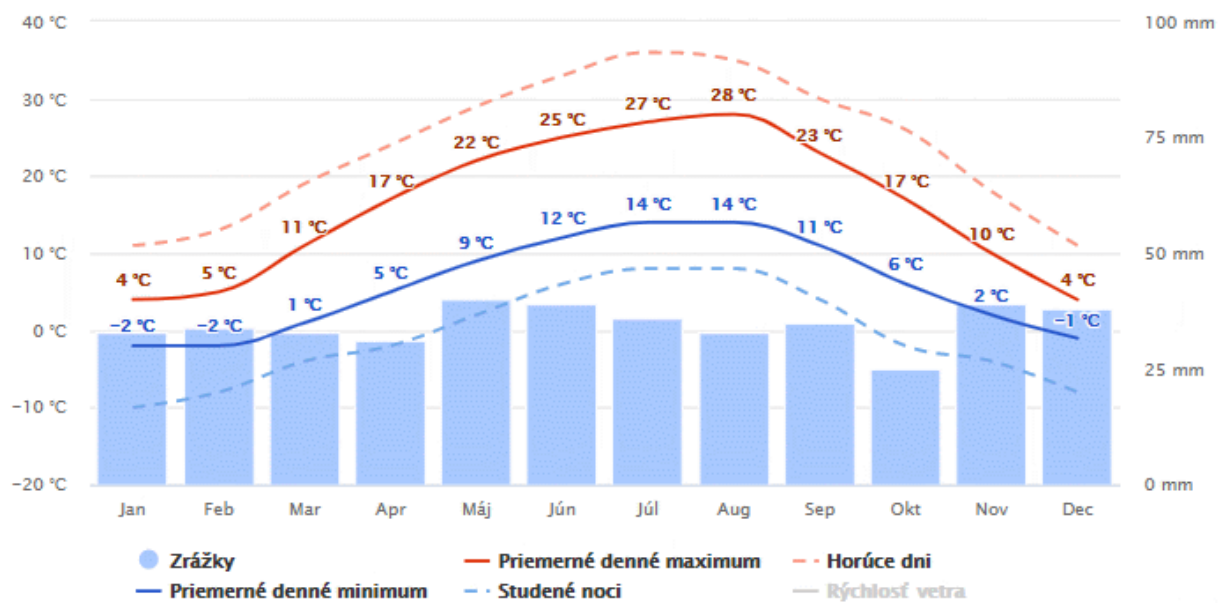
a jarne obdobie. V chladnom polroku (od oktobra do marca) je priemerna rýchlosť vetra 3,1 m/s, kým v teplom polroku (apríl až september) je 2,8 m/s.

Priemerná častosť smerov vetra – stanica Gabčíkovo:

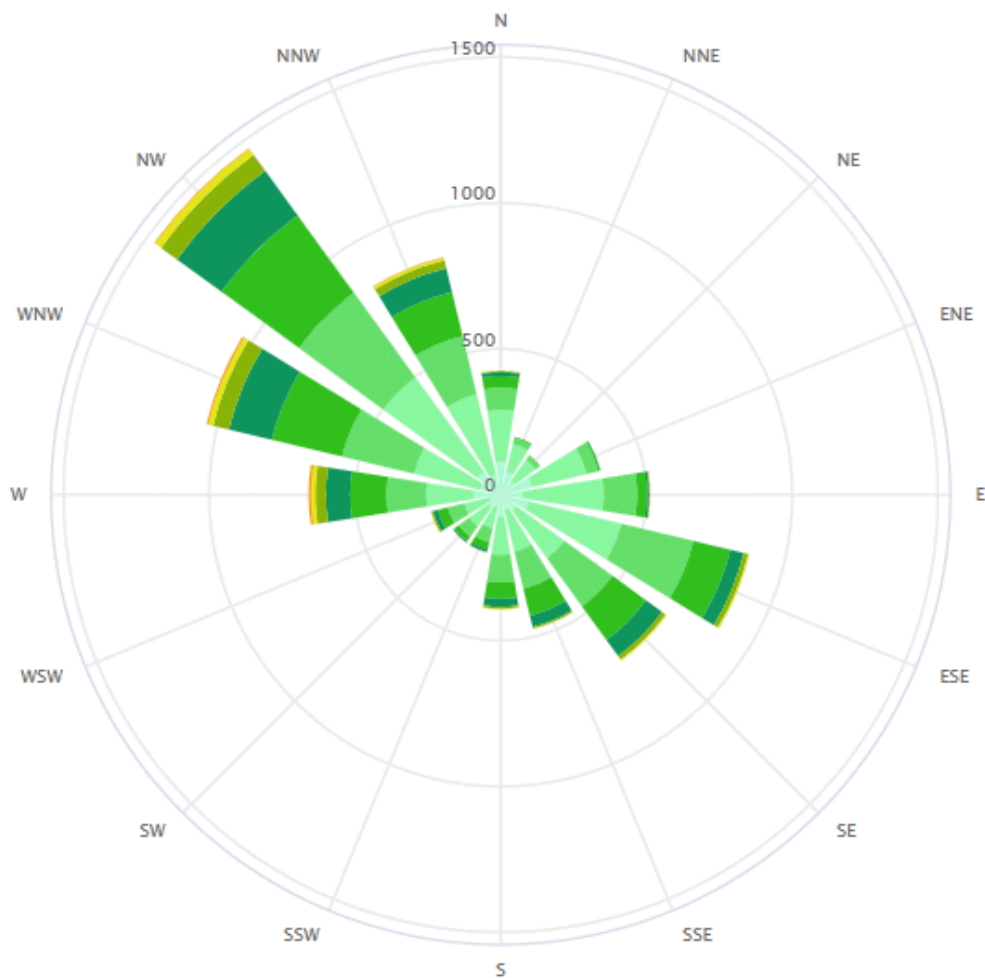
mesiac	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Bezvet.
Častosť smerov vetra v %	17,7	24,5	8,5	6,0	6,1	4,3	8,5	9,0	8,1

Ročný chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri a minimom v júli až septembri. Veľký počet dní s dostatočným až silným prúdením umožňuje rozptyl oblačnosti, ale umožňuje častý vývoj inverzie teploty, ktorá podmieňuje vznik hmiel a oblačnosti z hmly. Najväčší počet hodín slnečného svitu pripadá na mesiac júl, najmenší na december. Priemerná oblačnosť dosahuje okolo 60 %, jasných dní je v priemere 47 za rok a zamračených 120 dní. Priemerný ročný počet dní s hmlou je asi 35.

Priemerné teploty a úhrn zrážok

Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Dunajská Streda medzi zafažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v 90. rokoch k poklesu v dôsledku ukončenia výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a plynofikáciou energetických stacionárnych zdrojov. V posledných rokoch produkcia znečisťujúcich látok rastie. Hlavnou príčinou znečistenia ovzdušia v riešenom území je však diaľkový prenos plyných exhalátov a prachových častí zo zdrojov mimo katastrálneho územia obce, z priemyselných podnikov Bratislavy (Slovnaft). V obci Trstená na Ostrove nie sú evidované stredné ani veľké zdroje znečisťovania ovzdušia.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Množstvo vyprodukovaných emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Dunajská Streda podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2017	20,637	19,078	120,980	70,381	160,748
2018	18,815	18,138	114,531	67,803	170,374
2019	21,288	8,886	113,882	91,638	166,864
2020	26,183	4,392	114,125	86,041	144,113
2021	26,190	5,624	117,842	95,586	132,991

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Hydrologicky riešené územie spadá do základného povodia rieky Dunaj. Riešeným územím preteká prírodný kanál vodného diela Gabčíkovo, do ktorého bol presmerovaný hlavný tok Dunaja. Dunaj je typickou alpskou riekou s pomerne vyrovnaným rozdelením odtoku v priebehu roka. Prietokový režim je do istej miery ovplyvnený vodnými dielami, vybudovanými na nemeckom a rakúskom úseku rieky. V súčasnosti je hladinový režim Dunaja v SR ovplyvnený vodným dielom Gabčíkovo. Vzduť hladiny dosahuje približne po rkm 1860. Ako najbližší tok tvorí priepustnú okrajovú podmienku zvodnenej vrstvy záujmového územia a je preto hlavným hydrologickým činiteľom. Minimálne vodné stavy na Dunaji sú v mesiacoch október až január, keď v dôsledku nižších teplôt vo vyšších horských polohách sa atmosférické zrážky akumulujú vo forme snehu. Maximálne stavy sa vyskytujú v mesiacoch maj až júl v dôsledku topenia snehovej pokrývky vo vyšších horských polohách, ako aj intenzívnych dažďov.

Riešeným územím nepretekajú žiadne prirodzené vodné toky. Jeho južným okrajom prechádza prírodný kanál vodného diela Gabčíkovo, s vodnou hladinou vzduťou 10 m nad úrovňou terénu. Kanál je dimenzovaný na maximálny prietok 5300 m³/s. V riešenom území má šírku 350 - 500 m. Popri vzdušných pätách hrádzí prírodného kanála sú vedené

priesakové kanále. Z priesakového kanála sa severne od obce odpája kanál Šuľany – Jurovák. Odvodňovací kanál pred výstavbou vodného diela začínal nad Šuľanmi.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, sú do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov zaradené Dunaj a kanál Šuľany – Jurovák.

Hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (SHMÚ 1984) patrí širšie okolie do hydrogeologického rajóna Q052 – Kvartér juhozápadnej časti Podunajskej roviny. Nositeľmi podzemných vôd sú hlavne fluvialné sedimenty – štrky a piesky napájané riekou Dunaj. Podložný štrkopiesčitý fluvialny sediment je v celom vertikálnom profile zvodnený. Na území prevláda horizontálny pohyb podzemnej vody s miernym odtokom do sústavy povrchových odvodňovacích kanálov. Priepustnosť súvrstvia drobných piesčitých štrkov je vysoká.

Žitný ostrov je charakterizovaný bohatstvom kvalitných podzemných vôd, ktoré sa v dunajských usadeninách neustále obnovujú, ich objem sa odhaduje až na 10 mld m³. Vody Žitného ostrova slúžia na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, a to nielen obyvateľov okresu Dunajská Streda, ale aj susedných regiónov. Z tohto dôvodu bolo územie Žitného ostrova v roku 1978 Nariadením vlády č. 46/1978 Zb. vyhlásené za chránenú vodohospodársku oblasť prirodzenej akumulácie vôd (CHVO Žitný ostrov) so zásobami vôd stredoeurópskeho významu. Celé riešené územie je súčasťou CHVO Žitný ostrov.

Chránenú vodohospodársku oblasť tvorí územie, ktoré je ohraničené riekou Dunaj, kanálom Palkovičovo – Aszód, Malým Dunajom, Suchým potokom a Čiernou vodou. Režim podzemnej vody v oblasti ovplyvňuje Dunaj so sústavami ramien a Malým Dunajom. Svojou rozlohou a množstvom toto územie predstavuje najvýznamnejšiu zásobáreň podzemnej vody na Slovensku. Nachádzajú sa tu veľkokapacitné zdroje nadregionálneho významu, ale aj zdroje, ktoré zásobujú pitnou vodou jednotlivé obce okresu Dunajská Streda.

V okolí sa nachádzajú zdroje geotermálnych vôd, ktoré sú akumulované v pontských pieskoch a pieskovcoch v hĺbke do 2500 m. Pramene sú využívané na vykurovanie skleníkov, fóliovníkov a budov, ale aj na rekreačné účely (geotermálne vrtý v Dunajskej Strede, Čilistove). Určujúcou štruktúrou geotermálnej energie je centrálna depresia podunajskej panvy.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v Dunaji na stanici Bratislava je v skupinách A, B, C, D, H v II. a III. triede kvality, silné znečistenie je v skupinách E (mikrobiologické ukazovatele) a F (mikropolutanty). Kvalita vody v odvodňovacích kanáloch nie je monitorovaná. V prípade podzemných vôd sú vo vrchných vrstvách v záujmovom priestore najčastejšie namerané nadlimitné koncentrácie Fe, Mn, NO₃, NH₄, fenolov, zo špecifických organických látok je

často prekročená koncentrácia benzopyrénu. Podzemné vody v k.ú. Trstená na Ostrove sa podľa www.beiss.sk zaraďujú do najnižších tried kvality - 3. triedy kvality (53,8%), 4. triedy kvality (44,7%) a 5. triedy kvality (1,5%).

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z. boli poľnohospodársky využívané pozemky v riešenom území ustanovené zraniteľnou oblasťou podľa §34 Zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. Pôdne pomery

Charakteristika pôdných pomerov

Poľnohospodárska pôda má dominantný podiel na celkovej výmere katastrálneho územia (až 73,8%). Predpokladajú sa len zábery poľnohospodárskej pôdy.

Z hľadiska pôdných typov sú v riešenom území vyvinuté čiernice a černozeme. Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 17 – černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké (prevládajúca BPEJ)
- 18 – černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, ťažké
- 19 – čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom
- 32 – černozeme plytké na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké, väčšinou karbonátové

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Najkvalitnejšiu pôdu v k.ú. Trstená na Ostrove podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ 0017002. Táto poľnohospodárska pôda je zaradená podľa BPEJ do 1. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z.

Veterná erózia je významným stresovým javom. Postihnuté sú pôdy bez vegetačného a antropického krytu (orná pôda). Negatívne účinky veternej erózie pozostávajú z premiestňovania častíc pôdy a poškodzovania rastlín vetrom alebo samotnou premiestňovanou pôdou. Tieto negatívne javy sú pozorovateľné najmä v jarných mesiacoch, keď je pôda nedostatočne krytá a ľahko podlieha pôsobeniu vzdušného prúdenia. Vodná erózia sa vzhľadom k rovinnému reliéfu riešeného územia a regulovaný prietok vodných tokov.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná.

6. Fauna, flóra

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*), okresu Podunajská nížina.

Lesná vegetácia

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú najmä jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy – *Ulmenion Oberd.*). Zahŕňajú vlhkomilné a čiastočne mezohygrofilné lesy rastúce na aluviálnych naplaveninách vodných tokov. Viazu sa na vyššie a relatívne suchšie polohy údolných nív (agradáčne valy, riečne terasy, náplavové kužele a pod.) v teplejších oblastiach kotlín a pahorkatín, kde ich zriedkavejšie a časovo kratšie ovplyvňujú periodicky sa opakujúce povrchové záplavy alebo kolísajúca hladina podzemnej vody. V stromovej vrstve sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny ako jaseň úzkolistý panónsky (*Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov. Krovinné poschodie je zväčša dobre vyvinuté a vyznačuje sa vysokou pokryvnosťou, bylinný porast je bohatý a druhovo pestrý. V južnej časti riešeného územia, ktorú zaberá vodné dielo, boli potenciálnou prirodzenou vegetáciou vrbovo-topolové lesy v záplavových územiach veľkých riek - mäkké lužné lesy (*Sx* - *Salicion albae*, *Salicion triandrae* p.p.). Mäkké lužné lesy sú reprezentované spoločenstvami drevín a rastlín ako topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*), chrastica trstovitá (*Phalaroides arundinacea*), ostrica ostrá (*Carex acutiformis*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, je podstatne odlišná od prirodzenej vegetácie. Lesné plochy boli úplne nahradené ornou pôdou, na ktorej sa vyskytuje hlavne vegetácia poľnohospodárskych monokultúr. Malý zvyšok lužného lesa sa nachádza len pri kanáli Šulany – Jurová. Lesné pozemky patria do LHC Gabčíkovo. Ide výlučne o hospodárske lesy. Majú výmeru 5 ha, t.j. 0,8 % z celkovej výmery riešeného územia.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia líniového charakteru je rozptýlená pozdĺž poľných ciest. Tvorí aj niekoľko menších remízok obklopených ornou pôdou. Formácie nelesnej drevinovej vegetácie majú všestranný úžitkový a ochranný význam a výrazne posilňujú ekologickú stabilitu odlesnenej poľnohospodárskej krajiny. Na poľnohospodárskej pôde sú funkcie nelesnej drevinovej vegetácie nenahradiateľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufrčná, hydrická, atď. Druhové zloženie je značne ovplyvnené šírkou a zapojenosťou drevinného porastu. Stromoradia pozdĺž ciest tvoria orech kráľovský (*Juglans regia*), topole (*Populus* sp.), agát biely (*Robinia*

pseudoaccacia), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*). V rámci krovinnej etáže je častá ruža šíповá (*Rosa canina*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), baza čierna (*Sambucus nigra*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*).

Orná pôda

Mimo zastavaného územia obce má na poľnohospodárskej pôde takmer výlučný podiel orná pôda. Agrocenózy na ornej pôde vykazujú najnižšiu ekologickú hodnotu. Kolektivizáciou boli pôvodne menšie pásové políčka zlúčené do veľkoblokových celkov. Orná pôda má výmeru 444 ha, t.j. 71 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Trvalé trávne porasty

Spoločenstva stepného typu sa v riešenom území vyskytujú na plochách dopĺňajúcich nelesnú drevinovú vegetáciu a pozdĺž kanálov. Majú zanedbateľnú výmeru 2 ha.

Trvalé kultúry

V riešenom území sa nenachádzajú vinice, chmeľnice, len malé plochy ovocných sádov o výmere 1 ha.

Sídlna vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 15 ha, čo predstavuje 2,4% z celkovej výmery riešeného územia. Plochy upravenej parkovej zelene sa v obci nenachádzajú. Pásky verejnej zelene sú len pozdĺž miestnych ciest. Ide zväčša o kosené trávniky, s ojedinelou výsadbou okrasných drevín a krovín – tuje, brezy; rozšírený je javorovec jaseňolistý.

Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v ha (ÚHDP) za katastrálne územie Trstená na Ostrove

Druh pozemku	výmera v ha
orná pôda	444
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	15
ovocné sady	1
trvalé trávne porasty	2
lesné pozemky	5
vodné plochy	112
zastavané plochy a nádvorja	40
ostatné plochy	7
spolu – k.ú.	626

Zdroj: GKÚ Bratislava kataster.skgeodesy.sk (2023)

Živočíšstvo

V zmysle zoogeografického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) leží riešené územie podľa terestrického biocyklu v provincii stepí, v panónskom úseku. Podľa limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu, západoslovenskej časti.

V riešenom území a v jeho užšom zázemí sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- polia – charakteristickým druhom cicavcov polí a lúk je zajac poľný, syseľ obyčajný, chrček poľný
- biotopy ľudských sídel – predstavujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov je to drozd čierny, vrabec domový, sýkorka bielolíca a ďalšie. Z cicavcov je to krt obyčajný, myš domová, potkan hnedý, jež obyčajný východoeurópsky
- biotop vodných tokov a plôch – je útočiskom niektorých druhov ichtyofauny a vtáctva (najčastejšie sa tu vyskytujú kačica divá a volavka popolavá, labuť veľká)

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Krajinnú štruktúru Žitného ostrova tvorí intenzívne obhospodarovaná poľnohospodárska krajina s rovinným reliéfom a nízkym zastúpením atraktívnych krajinnno-estetických prvkov. Typický obraz krajiny tvoria polia, ohraničené panorámami vidieckych sídiel s výškovými dominantami kostolov.

Vizuálna pestrosť krajiny je pomerne nízka. Neobsahuje žiadne charakteristické prvky prírodného rázu, ktoré by boli nositeľom jeho identity a atraktivity z hľadiska cestovného ruchu. Územie má minimálnu výmeru lesov. Poľnohospodárska pôda veľkoblokových pôdných celkov predstavuje monotónny prvok s nízkou estetickou hodnotou, taktiež jeho krajinnostabilizačná hodnota je nízka. Prívodný kanál s priesakovými kanálmi predstavujú výrazný umelé prvky líniového charakteru. Hrádze prívodného kanála sú vďaka svojmu prevýšeniu nad okolitým terénom o 13 m výraznou dominantou.

Z hľadiska interpretácie vnímania krajiny podľa prítomnosti jednotlivých krajinných prvkov súčasnej krajinej štruktúry možno väčšinu územia zaradiť do kategórie neutrálne pôsobiacich prvkov (orná pôda bez vegetácie, vidiecka zástavba). Za rušivé prvky scenérie krajiny možno považovať línie dopravnej a technickej vybavenosti – okrem líniových stavieb vodného diela a v menšej miere aj cesty II. a III. triedy a vedenia vysokého napätia, najmä vedenie ZVN 400 kV z elektrárne Gabčíkovo.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Riešené územie sa vyznačuje mimoriadne nízkou ekologickou stabilitou. Väčšina riešeného územia predstavuje priestor ekologicky nestabilný (77,4%), zvyšok pripadá na priestor ekologicky stredne stabilný (3,9%) a priestor ekologicky stabilný (18,7%).

Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- prameň kanála Baka s podmáčanými trvalými trávnyimi porastmi – genofondová lokalita GL49
- priesakový kanál vodného diela Gabčíkovo
- odvodňovací kanál Šulany – Jurová, so sprievodnou vegetáciou
- lesné remízky a lesíky v poľnohospodárskej krajine
- línie nelesnej drevinovej vegetácie – pozdĺž poľných ciest a hraníc pôdnych celkov

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

Riešené územie sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné ani maloplošné územia ochrany prírody. V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny znení neskorších predpisov. Nie sú tu evidované významné mokrade ani chránené stromy. Celé riešené územie je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov.

Žiadne nové územia sa nenavrhujú na vyhlásenie za chránené územia ani z územného plánu regiónu nevyplývajú pre riešené územie žiadne nové návrhy ochrany prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. V nadväznosti na tento dokument boli vypracované Regionálne územné systémy ekologickej stability (RÚSES) pre všetky okresy Slovenska, vrátane RÚSES okresu Dunajská Streda. Návrh týchto prvkov bol premietnutý do ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja. V roku 2019 bol vypracovaný nový RÚSES okresu Dunajská Streda.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Podľa ÚPN regiónu Trnavského samosprávneho kraja a RÚSES okresu Dunajská Streda sa v riešenom území nenachádzajú žiadne biocentra nadregionálneho ani regionálneho významu.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné potenciálne biocentra miestneho významu:

- **MBc Pri kanáli** – biocentrum tvorí existujúci lesný porast pri kanáli Šuľany – Jurová, ktorý predstavuje biokoridor miestneho významu. Osobitné opatrenia nie sú navrhované, žiaduce je však obmedziť hospodárske aktivity v lesnom poraste a neuplatňovať holorubný spôsob ťažby dreva.
- **MBc Za družstvom** – biocentrum tvorí trvalý trávny porast s náletovou nelesnou drevinovou vegetáciou za areálom družstva. Porast vznikol z neudržiavaného bývalého pasienku.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Podľa RÚSES okresu Dunajská Streda predstavuje prírodný kanál vodného diela Gabčíkovo, spolu s priesakovými kanálmi, biokoridor nadregionálneho významu:

- **NRBk2b Dunajský kanál** – NRBk2 tvorí hydrický biokoridor, pozostávajúci z častí NRBk2a Tok rieky Dunaj a NRBk2b Dunajský kanál. Časť NRBk2b predstavuje umelo vybudovaný kanál v dĺžke 30 km medzi Hanuliakovom a jeho ústím do Dunaja, ktorý je súčasťou VD Gabčíkovo. Dôvodom jeho zaradenia do RÚSES bolo, že vybudovaním Dunajského kanála zanikla možnosť napojenia regionálnych biokoridorov na nadregionálny. Jeho súčasťou sú ľavostranné a pravostranné kanále, do ktorých ústia niektoré regionálne biokoridory. Brehy sú tvorené trávinnobylinnými spoločenstvami, ktoré môžu tvoriť významné refúgiá pre stepné druhy. K hraniciam oboch vetiev bola pripočítaná ochranná zóna v šírke 100 m.

Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledovné biokoridory miestneho významu:

- **MBk Kanál Šuľany - Jurová** – prevažne hydrický biokoridor miestneho významu tvorí vodný tok kanála so súvislou vodnou hladinou a s občasou sprievodnou vegetáciou. Potrebné je dobudovanie sprievodnej vegetácie do podoby kontinuálneho pásu.
- **MBk Kanál Baka** – terestrický biokoridor miestneho významu tvorí podmáčaný trvalý trávny porast prameňa Kanála Baka. Podľa RÚSES okresu Dunajská Streda je súčasne zaradený ako genofondová lokalita GL49. Bol tu zistený druh *Vallonia*

declivis. Brehy sú tvorené travinno-bylinnými spoločenstvami, miestami sa vyskytujú porasty trste. Zastúpené sú biotopy bylinných lemových spoločenstiev nížinných riek, trstinových spoločenstiev mokradí (*Phragmites*). Mimo obce je kanál aktuálne porastený trstinou a má slabý prietok, rybia osádka je tvorená drobnými rybami pravdepodobne beličky európske (*Alburnus alburnus*), hniezdiče sú trsteniariky (*Acrocephalus palustris*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*) a sliepočka vodná (*Gallinula chloropus*). V zmysle RÚSES sa navrhuje manažmentové opatrenie MO13 - realizovať celkovú renaturáciu prvkú – sprírodnenie vodných tokov a plôch, obnova brehových porastov, sprietočnenie ramien a pod.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 20 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku by mal byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmiť negatívne ekologické pôsobenie devastčných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou.

Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- sprievodná vegetácia ciest, líniová zeleň na poľnohospodárskej pôde, ktorá nie je klasifikovaná ako biokoridor
- menšie remízky a ostrovčeky zelene na poľnohospodárskej pôde, ktoré nie sú klasifikované ako biocentrum
- areál zelene s jazierkom na severnom okraji obce

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

V dlhodobom časovom úseku 150 rokov sa počet obyvateľov pohybuje stabilne v pomerne v úzkom rozmedzí 450 – 600 obyvateľov, bez výraznejších dlhodobých trendov. Najnižší počet obyvateľov bol zaznamenaný v roku 1921. Následne až do 70. rokov 20. storočia pozvoľne rástol počet obyvateľov, pričom v roku 1980 mala obec historicky najvyšší počet obyvateľov – až 608. Od konca 70. rokov nastáva v dôsledku sťahovania obyvateľov do strediskových obcí a miest pokles počtu obyvateľov. Do roku 1991 poklesol počet obyvateľov o 15%. V 90. rokoch sa počet obyvateľov stabilizoval a opäť mierne rastie. K 31.12. 2022 mala obec 577 obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2021

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	496
1880	555
1890	483
1900	505
1910	440
1921	462
1930	501
1940	495
1948	501
1961	585
1970	597
1980	608
1991	506
2001	547
2011	547
2021	578

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Počet obyvateľov rastie vďaka migračným prírastkom. Migračná bilancia obce bola v sledovanom 10-ročnom období rokov 2013 – 2022 výrazne pozitívna – 117 : 72 obyvateľov v prospech prisťahovaných. Obec by mohla v budúcnosti aj naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najsilnejší v bezprostrednej blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie. V sledovanom období došlo k prirodzenému úbytku (v pomere 35 narodených : 62 zomretých). Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2021 dosahoval hodnotu 57,7 a oproti roku 2011 sa výraznejšie znížil z hodnoty 84,2. Podľa všeobecnej interpretácie až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o regresívny typ populácie.

Vysoký sa udržiava podiel obyvateľov v produktívnom veku (69,7%). Znamená to, že humánný potenciál pre ekonomický rozvoj v súčasnosti dosahuje vrchol a neskôr bude treba počítať s jeho poklesom. V súčasnosti teda nie sú potrebné veľké verejné výdavky na výchovu mladej generácie, ani na starostlivosť o ľudí v dôchodkovom veku, naopak finančný kapitál generácie v produktívnom veku je hlavným zdrojom investícií do individuálnej bytovej výstavby.

V budúcnosti do roku 2040 prognózujeme pokračovanie rastu počtu obyvateľov späť k úrovni 700 – 800 obyvateľov. Na tento predpokladaný cieľový stav je dimenzovaná aj návrhová kapacita rozšírenia obytného územia. Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a

lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	SODB 2011	SODB 2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	547	578
z toho muži	263	270
z toho ženy	284	308
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	64	64
Počet obyvateľov v produktívnom veku	407	403
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	76	111

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomretých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2013	3	7	10	3	564
2014	3	3	16	7	573
2015	3	8	5	2	562
2016	5	6	7	3	565
2017	6	6	14	3	576
2018	3	5	9	13	570
2019	5	5	13	10	573
2020	4	5	5	6	571
2021	2	14	23	11	578
2022	1	3	15	14	577
Spolu	35	62	117	72	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby heterogénne, s prevahou obyvateľov maďarskej národnosti. K maďarskej národnosti sa v roku 2021 hlásilo 82,7% obyvateľov, k slovenskej národnosti 15,9%. Oproti roku 2011 sa zvýšil podiel obyvateľov slovenskej národnosti o 3 percentuálne body.

Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	maďarská	iná	nezistená
	92	478	1	7

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Väčšina obyvateľstva sa v súčasnosti hlási k rímskokatolíckej cirkvi – 82,4% obyvateľov. Miera religiozity dosahuje priemerné hodnoty. Bez vyznania bolo 11,6% obyvateľov, pričom za predchádzajúce desaťročie ide o výrazný nárast o takmer 8 percentuálnych bodov.

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	reform. kresť. cirkev	iné	bez vyznania	nezistené
	476	8	18	67	9

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Podiel pracujúcich (okrem dôchodcov) predstavuje 46,9%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva klesol počet pracovníkov v týchto odvetviach. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v terciárnom sektore. Relatívne nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo).

V obci je v súčasnosti len minimálny počet pracovných miest. Do obce za zamestnaním dochádza 20 osôb, odchádza 239 osôb, a to najmä do Bratislavy a Dunajskej Stredy. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

Občianska vybavenosť je zastúpená len niektorými zariadeniami základnej vybavenosti. Je vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti a netvorí rozsiahlejšie areály. Väčšina zariadení občianskej vybavenosti (s výnimkou materskej školy) sa koncentruje v centrálnej časti obce, pri ceste II/506. Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje materská škola, kultúrny dom, obecný úrad, obecná knižnica, rímskokatolícky kostol, cintorín s domom smútku. Všetky spomínané zariadenia vyhovujú svojmu účelu. Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti je v obci jedna maloobchodná predajňa, pohostinské zariadenia (hostinec a presso).

V rámci produkčných aktivít v riešenom území prevláda poľnohospodárska výroba, predovšetkým rastlinná výroba. Poľnohospodársku pôdu obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo v Jurovej. Hospodársky dvor je situovaný na južnom okraji obce. V súčasnosti je len extenzívne využívaný a bez živočíšnej výroby. Odporúča sa jeho čiastočné využitie aj pre účely agroturistiky, prípadne iné podnikateľské aktivity nepoľnohospodársku výrobu. Priemyselné podniky sa v obci nenachádzajú. Výrobno-remeselné aktivity v malom rozsahu prevádzkujú aj živnostníci, ktorí sa orientujú zväčša na stavebné profesie. Na severnom okraji obce – pri ceste II/506 je menší areál, ktorý slúžil pre autodopravu.

Podľa Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja je územie vodnej nádrže a v jej blízkosti definované ako rekreačný krajinný celok. V severnej časti obce v roku 1982 vznikla zástavba 12 chatiek s trstenou strechou, ktoré sa stali charakteristickým symbolom obce, ale v súčasnosti už boli zväčša prestavané na obytné domy. Športovú vybavenosť reprezentuje športový areál s futbalovým ihriskom a s prevádzkovým objektom šatní.

V prilehlom areáli kultúrneho domu je zriadené detské ihrisko. Súčasťou areálu je malé zastrešené pódium, ktoré slúži pre kultúrne podujatia.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Kultúrno-historické pamiatky sú odrazom stáročného vývoja obce. Obec sa po prvý raz spomína roku 1250. Patrila hradu Bratislava. Bola rodovým sídlom zemanov Ságiovcov, Dömköziocov, roku 1412 časť patrila bratislavskému mešťanovi Malathovi, 1553 Ságiovcom a Sárközioccom. Koncom 18. storočia ságiovský majetok získala rodina Bartalovcov. V roku 1553 mala obec 2 porty, 1828 71 domov a 519 obyvateľov. Prvá škola v obci bola postavená v roku 1876. V rokoch 1938 – 1945 bola pripojená k Maďarsku. JRD bolo založené v roku 1952.

Katastrálne územie obce Trstená na Ostrove ani jeho časti neboli vyhlásené za pamiatkovo chránené územie. Na území obce Trstená na Ostrove sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF).

Nachádzajú sa tu však pamiatky s historickými a kultúrnymi hodnotami: hlavný kríž cintorína, dobové náhrobné kamene, Lurdská jaskyňa, pomník padlým v 1. a 2. svetovej vojne, Kostol Sedembolestnej Panny Márie (všetko v areály cintorína), prícestný kríž, kaplnka, zvonica, socha sv. Floriána, vyrezávaný drevený pamätný stĺp, pomník Turul, budova bývalej školy, objekty zo zachovanej staršej zástavby obce so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi. Funkčnosť biokoridorov a biocentier ohrozujú strety so stresovými faktormi – zastavanými plochami a ornou pôdou, intenzívne poľnohospodársky využívanou.
- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy, povrchových a podzemných vôd v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej výrobe, najmä pri veľkoblokovom systéme hospodárenia na ornej pôde, používaní poľných hnojísk, ako aj v dôsledku znečistenia z priesakov nevyhovujúcich žúmp do podzemnej vody. Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba, v ktorej sa presadzujú nevhodné alebo invázne dreviny, najmä javorovec jaseňolistý, agát biely a nepôvodné variety topoľov. Problémom ohrozenia pôdy ako prírodného zdroja je veterná erózia, ktorá sa v území prejavuje na veľkoblokových pôdnych celkoch bez dostatočne hustej siete vetrolamov.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – rozsiahle pôdne celky poľnohospodárskej pôdy, obrábanej veľkoplošne ako orná pôda a bez prítomnosti plôch nelesnej drevinovej vegetácie sa vyznačujú nízkym stupňom ekologickej stability.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Ohrozujúcim faktorom je riziko vzniku devastovaných plôch v zastavanom území alebo v jeho bezprostrednom okolí. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Trstená na Ostrove nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych ciest, ako aj doplnenia siete miestnych ciest, výstavbu chodníkov pre chodcov ako súčasť miestnych ciest, ako aj cyklistických trás – cyklistického spojenia Medzinárodnej podunajskej cyklotrasy s obcou Trstená na Ostrove, miestne cyklotrasy. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky, rozšírenia možností pre športovo-rekreačné aktivity.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a rozšírenie splaškovej kanalizácie pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. Vďaka plynofikácii navrhovaných rozvojových plôch bývania sa zabezpečí eliminácia znečistenia ovzdušia v zastavanom území. V navrhovaných rozvojových plochách teda kvalitu bývania zabezpečí ich napojenie na inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línií izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj na rozhraní jednotlivých urbanistických funkcií.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 790, čo predstavuje relatívne mierny nárast o 213 obyvateľov, pri prírastku 110 nových bytov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení sú podľa záväzných regulatívov povolené len drobné prevádzky remeselnej výroby a výrobných služieb bez negatívnych a rušivých vplyvov a pri stanovení maximálneho limitu zastavanej plochy. Stanovené sú aj regulatívy pre drobnochov v obytnom území.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie a dobudovania centrálnych častí obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch, a to aj v nových rozvojových plochách. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporiť súdržnosť miestnej komunity.

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené rovnomerne počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže počas výstavby nových objektov, ako aj líniových stavieb technickej a dopravnej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Geodynamické javy typu zosuvov sa v riešenom území vzhľadom na rovinný reliéf nevyskytujú, z tohto dôvodu žiadne vplyvy nemožno predpokladať.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Stanovením regulatívu, ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Nenavrhujú sa nové plochy zariadení manipulujúcich so znečisťujúcimi látkami (čím budú dodržané ustanovenia §3 ods. 4 a § 39 vodného zákona).

Nové rozvojové plochy sú situované v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov., vrátane vodného diela Gabčíkovo. Špecifické krajinnoekologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13 hodnotenej ÚPD).

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd, čo je osobitne dôležité v CHVO Žitný Ostrov. Ide predovšetkým o návrh rozšírenia splaškovej kanalizácie pre napojenie nových rozvojových plôch. Opatrenie bude mať pozitívny vplyv na vodné pomery. Rešpektované sú požiadavky podľa Nariadenia vlády SSR 46/1978 Zb. a zákona č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna (veterná) erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 10,0221 ha.

Rozsah navrhovaných rozvojových plôch je odôvodnený aktuálnym demografickým vývojom, charakteristickým značnými migračnými prírastkami, polohou obce a dobrou dopravnou dostupnosťou, ako aj aktuálnymi rozvojovými zámermi (pre rozvojové plochy č.

6, 7, 8 už bol udelený individuálny súhlas na použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely - na výstavbu IBV).

V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu nie je možné presne zhodnotiť. Zábery poľnohospodárskej pôdy by neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe individuálnych návrhov stavebníkov, bez koncepčného podkladu.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako biocentrá a biokoridory a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Medzi biokoridory miestneho významu je zaradený aj kanál Baka, ktorý sa má renaturovať a sprietočniť. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov. Návrh rozvojových plôch pre výstavbu bol optimalizovaný s cieľom vylúčenia, resp. minimalizácie zásahov do významných biotopov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch).

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru súvisle urbanizovanej časti obce. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne územia ochrany prírody národnej sústavy ani sústavy chránených území Natura 2000. Možno preto konštatovať nulové vplyvy na chránené územia.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier (vrátane prvkov RÚSES) nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované ochranné pásma existujúcich stavieb a činností:

- cestné ochranné pásma – ciest II. a III. triedy
- ochranné pásma technického vybavenia – vymedzené ochranné pásma v riešenom území majú elektrické vedenia zvlášť vysokého napätia a vysokého napätia, elektrické stanice, vysokotlakové a strednotlakové plynovody, regulačná stanica, vodovodné a kanalizačné potrubia
- ochranné pásma vodných tokov a pobrežné pozemky

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Hodnotená ÚPD zdôrazňuje potrebu rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov. Rešpektované sú pamiatky s historickými a kultúrnymi hodnotami, aj požiadavky z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk.

Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby. V obytnom území sú prípustné dve nadzemné podlažia.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Trstená na Ostrove nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Trstená na Ostrove neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	1-2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	~0
Vplyvy na klimatické pomery	-	~0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 0-1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy negatívny priamy	1 2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na krajinu	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	0-1 1-2
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny priamy pozitívny nepriamy	1 1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0
Iné vplyvy	-	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou smerných a záväzných regulatívov podľa návrhu územného plánu obce Trstená na Ostrove. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zámery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- vytvoriť nárazníkové pásy trvalých trávnych porastov (so šírkou min. 15 m) na rozhraní biokoridorov, biocentier a ornej pôdy
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov (najmä agátu bieleho, javorovca jaseňolistého, nepôvodných variet topoľov) a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s platnou legislatívou
- zachovať rozsah existujúcich mokradí a zabrániť ich degradácii a zmene na ornú pôdu
- doplniť a posilniť sprievodnú zeleň pozdĺž odvodňovacieho kanála
- obmedziť holorubný spôsob ťažby v biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov
- zabezpečiť vysokú druhovú a štrukturálnu variabilitu stromoradií a líniovej zelene

2. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami
- dodržať minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- doplniť stromovú a krovinovú vegetáciu, prípadne trvalé trávne porasty v trase navrhovaných biokoridorov

- renaturovať a sprietočniť kanál Baka
- obmedziť používanie chemických prostriedkov v rastlinnej výrobe v blízkosti obydlií i prvkov ÚSES

3. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov
- chrániť poľnohospodársku pôdu prostredníctvom protierózných opatrení (udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s pôdoochrannou funkciou) – opatrenia na ochranu pred veternou eróziou prioritne aplikovať na veľkoblokových pôdnych celkoch
- optimalizovať agrotechnické postupy pri obrábaní ornej pôdy, zvýšiť podiel bezorbového obrábania pôdy
- zostavovať oševné plány v súlade s danou potrebou ochrany pôdy tak, aby sa zvýšil podiel viacročných krmovín a znížil podiel tzv. silážnych plodín na ornej pôde
- rozčleniť veľké hony poľnohospodárskej pôdy výsadbou a revitalizáciou líniovej zelene – stromoradií a alejí
- zabezpečiť odizolovanie poľných hnojísk
- rešpektovať Chránenú vodohospodársku oblasť Žitný ostrov a zakázané činnosti podľa Nariadenia vlády SSR 46/1978 Zb. a zákona č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- rešpektovať plochy lesných pozemkov a lesnej vegetácie

4. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva

- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia o nové rozvojové plochy
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných území, resp. po ich obvode, najmä v kontakte s obytným územím
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe

výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

5. Opatrenia na zachovanie, udržiavanie a tvorbu sídelnej vegetácie a prírodných prvkov, s ohľadom na odvrátenie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy

- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do priľahlej krajiny
- preferovať organické kompozičné princípy pri rozmiestňovaní líniovej zelene
- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž ciest v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú/uličnú) zeleň na hlavných obslužných cestách v navrhovaných obytných uliciach
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- vysádzať vetrolamy, živé ploty v sídle a na jeho okrajoch
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle, osobitne v zastavanom centre obce a v rámci navrhovaných rozvojových plôch
- preferovať opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispejú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete

- hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Trstená na Ostrove spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Trstená na Ostrove v rozsahu dnešného zastavaného územia obce. Je tiež ekvivalentom stavu bez platného územného plánu. To by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti. Rozvoj v obci by sa nezastavil, ale jeho rizikom by bola nekonceptnosť a vznik funkčno-prevádzkových kolízií.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - variant „1“ (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa rozvíja predovšetkým obytná funkcia, posilňujú sa aj rekreačné funkcie územia. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu sa vytvárajú podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových aspektov zohľadňované aj prírodné a územno-technické limity.

Vzhľadom k vyššej obľožnosti a dobrej dopravnej dostupnosti obce sa prejavuje vysoký záujem o novú bytovú výstavbu zo strany individuálnych stavebníkov a investorov. Pre výstavbu rodinných domov sa navrhujú rozvojové plochy č. 1 - 9. Ďalšie zvyškové plochy a prieluky v rozptyle sú vymedzené v rozsiahlejších záhradách v zastavanom území obce (bez číselného označenia).

Rozvojové plochy č. 6, 7, 8 boli zaradené do návrhu riešenia na základe udeleného individuálneho súhlasu na použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely. Rozvojová plocha č. 4 aj s rozšírením pre šport a rekreáciu bola prevzatá zo zámeru EIA Obytný súbor Trstená na Ostrove z roku 2021 a bola zaradená na základe požiadavky a predchádzajúceho súhlasu obecného zastupiteľstva.

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli rozdelené do dvoch etáp výstavby – I. etapa do r. 2035, II. etapa do r. 2040, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy. Realizácia výstavby vo väčšine rozvojových plôch sa predpokladá v I. etape. Naznačené sú aj možnosti výhľadového pokračovania výstavby – za

účelom dosiahnutia vyššej kompaktnosti zástavby (medzi existujúcou zástavbou a navrhovanou rozvojovou plochou, ktorá vyplýva z investičného zámeru).

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 110 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,6. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet počtu obývaných bytov na súčasný pobyt a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(194 + 110) \times 2,6 = 790$.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	8	I.
2	7	II.
3	6	I.
4	36	I.
5	1	I.
6	2	I.
7	8	I.
8	14	II.
9	6	I.
prieluky	22	I., II.
Spolu	110	

Nové plochy pre výrobu sa nenavrhujú. Odporúča sa však čiastočné využitie hospodárskeho dvora na južnom okraji obce aj pre účely agroturistiky, prípadne iné podnikateľské aktivity - nepoľnohospodársku výrobu. Bývalý areál autodopravy sa odporúča využiť pre výrobné služby bez negatívnych vplyvov.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselníckych výrobných prevádzok bez negatívnych a rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia B1. V centrálnej zóne obce sú takéto prevádzky neprípustné.

V území definovanom v nadradenej ÚPD ako rekreačný krajinný celok sa pri rozšírení priesakového kanála počíta s aktivitami extenzívnej rekreácie v krajine. S podobnými rekreačnými aktivitami sa uvažuje aj v existujúcom priestore nelesnej drevinovej vegetácie na západnom okraji obce, ako aj vo väzbe na rozšírenie obytného územia o rozvojovú plochu č. 4. Pre každodenné oddychové aktivity obyvateľov sa navrhuje dobudovať a revitalizovať v obci oddychové priestranstvá s verejnou zeleňou, detskými ihriskami a športovými prvkami.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celooberného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce a pozdĺž cesty II/506. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia. V zmysle zámeru EIA

sa s občianskym vybavením, resp. polyfunkčným domom počíta v rozvojovej ploche č. 4 – v polohe na vstupe do obytného súboru.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh územného plánu obce Trstená na Ostrove predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych ciest s chodníkmi, cyklistických trás.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
- Krajinnoekologický plán obce Trstená na Ostrove, 2023
- Národná stratégia rozvoja cyklickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Trstená na Ostrove www.trstenanaostrove.sk
- Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Trstená na Ostrove, 2023
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Trstená na Ostrove na roky 2015 – 2020
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2020
- Regionálna integrovaná územná stratégia Trnavského samosprávneho kraja na roky 2014 - 2020
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda, Esprit, 2019
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda, Bratislava: ÚKE SAV, 1994
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- Územný plán obce Horný Bar
- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, 2014
- Zámer EIA. Obytný súbor Trstená na Ostrove pre rodiny, 2018
- Zámer EIA. Obytný súbor Trstená na Ostrove, 2021

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoekologického plánu obce Trstená na

Ostrove, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metódik, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. funkčno-priestorových celkov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Trstená na Ostrove a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa rozvíja predovšetkým obytná funkcia, posilňujú sa aj rekreačné funkcie územia. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu sa vytvárajú podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Pri návrhu rozmiestnenia nových plôch pre výstavbu boli okrem funkčno-prevádzkových aspektov zohľadňované aj prírodné a územno-technické limity.

Vzhľadom k vyššej obložnosti a dobrej dopravnej dostupnosti obce sa prejavuje vysoký záujem o novú bytovú výstavbu zo strany individuálnych stavebníkov a investorov. Pre výstavbu rodinných domov sa navrhujú rozvojové plochy č. 1 - 9. Ďalšie zvyškové plochy a prieluky v rozptyle sú vymedzené v rozsiahlejších záhradách v zastavanom území obce (bez číselného označenia).

Rozvojové plochy č. 6, 7, 8 boli zaradené do návrhu riešenia na základe udeleného individuálneho súhlasu na použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely. Rozvojová plocha č. 4 aj s rozšírením pre šport a rekreáciu bola prevzatá zo zámeru EIA Obytný súbor Trstená na Ostrove z roku 2021 a bola zaradená na základe požiadavky a predchádzajúceho súhlasu obecného zastupiteľstva.

Rozvojové plochy určené pre rozšírenie obytného územia boli rozdelené do dvoch etáp výstavby – I. etapa do r. 2035, II. etapa do r. 2040, na základe predpokladu rôznej náročnosti investičnej prípravy. Realizácia výstavby vo väčšine rozvojových plôch sa predpokladá v I. etape. Naznačené sú aj možnosti výhľadového pokračovania výstavby – za účelom dosiahnutia vyššej kompaktnosti zástavby (medzi existujúcou zástavbou a navrhovanou rozvojovou plochou, ktorá vyplýva z investičného zámeru).

Celková kapacita navrhovaných plôch bývania predstavuje 110 bytových jednotiek. Predpokladá sa pokračovanie trendu znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,6. Návrhový počet obyvateľov je vypočítaný ako súčet počtu obývaných bytov na súčasný pobyt a navrhovaného počtu bytov násobený predpokladanou obložnosťou: $(194 + 110) \times 2,6 = 790$.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapu
1	8	I.
2	7	II.
3	6	I.
4	36	I.
5	1	I.
6	2	I.
7	8	I.
8	14	II.
9	6	I.
prieluky	22	I., II.
Spolu	110	

Nové plochy pre výrobu sa nenavrhujú. Odporúča sa však čiastočné využitie hospodárskeho dvora na južnom okraji obce aj pre účely agroturistiky, prípadne iné podnikateľské aktivity - nepoľnohospodársku výrobu. Bývalý areál autodopravy sa odporúča využiť pre výrobné služby bez negatívnych vplyvov.

Regulačné podmienky, ktoré územný plán obce stanovuje pre navrhované rozvojové plochy a existujúcu zástavbu, umožňujú lokalizáciu drobných remeselníckych výrobných prevádzok bez negatívnych a rušivých vplyvov aj v rámci obytného územia B1. V centrálnej zóne obce sú takéto prevádzky neprípustné.

V území definovanom v nadradenej ÚPD ako rekreačný krajinný celok sa pri rozšírení priesakového kanála počíta s aktivitami extenzívnej rekreácie v krajine. S podobnými rekreačnými aktivitami sa uvažuje aj v existujúcom priestore nelesnej drevinovej vegetácie na západnom okraji obce, ako aj vo väzbe na rozšírenie obytného územia o rozvojovú plochu č. 4. Pre každodenné oddychové aktivity obyvateľov sa navrhuje dobudovať a revitalizovať v obci oddychové priestranstvá s verejnou zeleňou, detskými ihriskami a športovými prvkami.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celooobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce a pozdĺž cesty II/506. Relatívne flexibilné regulačné podmienky, stanovené v záväznej časti, umožnia výstavbu istých druhov zariadení občianskeho vybavenia v obytnom území, vrátane jeho navrhovaného rozšírenia. V zmysle zámeru EIA sa s občianskym vybavením, resp. polyfunkčným domom počíta v rozvojovej ploche č. 4 – v polohe na vstupe do obytného súboru.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch (regulatív zastavanosti) a minimálny podiel zelene (regulatív vegetačných plôch). Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania

prispejú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh územného plánu obce Trstená na Ostrove predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na inžinierske siete, vybudovanie nových miestnych ciest s chodníkmi, cyklistických trás.

Hodnotená ÚPD predpokladá odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny. V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie a rozšírenia miestnych ciest, ako aj doplnenia siete miestnych ciest, výstavbu chodníkov pre chodcov ako súčasť miestnych ciest, ako aj cyklistických trás – cyklistického spojenia Medzinárodnej podunajskej cyklotrasy s obcou Trstená na Ostrove, miestne cyklotrasy. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky, rozšírenia možností pre športovo-rekreačné aktivity. V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhované rozšírenie vodovodu a rozšírenie splaškovej kanalizácie pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. Vďaka plynifikácii navrhovaných rozvojových plôch bývania sa zabezpečí eliminácia znečistenia ovzdušia v zastavanom území. V navrhovaných rozvojových plochách teda kvalitu bývania zabezpečí ich napojenie na inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línií izolačnej zelene na rozhraní obytného územia a poľnohospodárskej pôdy, ako aj na rozhraní jednotlivých urbanistických funkcií.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2040 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu predpokladá zvýšenie počtu obyvateľov na 790, čo predstavuje relatívne mierny nárast o 213 obyvateľov, pri prírastku 110 nových bytov. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a postupný a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení sú podľa záväzných regulatívov povolené len drobné prevádzky remeselnej výroby a výrobných služieb bez negatívnych a rušivých vplyvov a pri stanovení maximálneho limitu zastavanej plochy. Stanovené sú aj regulatívy pre drobnochov v obytnom území.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh revitalizácie a dobudovania centrálnych častí obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev, doplnenia verejnej zelene a oddychových plôch, a to aj v nových rozvojových plochách. Kultivované a príjemné prostredie by malo motivovať obyvateľov k zodpovednejšiemu prístupu k verejným priestranstvám a podporiť súdržnosť miestnej komunity.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nepočíta s novými plochami výroby a teda ani so vznikom stredných a veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Počíta s plynofikáciou nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Nenavrhujú sa nové plochy zariadení manipulujúcich so znečisťujúcimi látkami (čím budú dodržané ustanovenia §3 ods. 4 a § 39 vodného zákona). Nové rozvojové plochy sú situované v dostatočnej vzdialenosti od vodných tokov., vrátane vodného diela Gabčíkovo. Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd, čo je osobitne dôležité v CHVO Žitný Ostrov. Ide predovšetkým o návrh rozšírenia splaškovej kanalizácie pre napojenie nových rozvojových plôch. Opatrenie bude mať pozitívny vplyv na vodné pomery. Rešpektované sú požiadavky podľa Nariadenia vlády SSR 46/1978 Zb. a zákona č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna (veterná) erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy, ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou. Táto skupina opatrení predstavuje pozitívne vplyvy na pôdu. Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia

dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha navrhovaných záberov poľnohospodárskej pôdy je 10,0221 ha. Rozsah navrhovaných rozvojových plôch je odôvodnený aktuálnym demografickým vývojom, charakteristickým značnými migračnými prírastkami, polohou obce a dobrou dopravnou dostupnosťou, ako aj aktuálnymi rozvojovými zámermi (pre rozvojové plochy č. 6, 7, 8 už bol udelený individuálny súhlas na použitie poľnohospodárskej pôdy na iné účely - na výstavbu IBV). V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu nie je možné presne zhodnotiť. Zábery poľnohospodárskej pôdy by neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe individuálnych návrhov stavebníkov, bez koncepčného podkladu.

Spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako biocentrá a biokoridory a do týchto plôch činnosti a stavby podľa návrhu hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Medzi biokoridory miestneho významu je zaradený aj kanál Baka, ktorý sa má renaturovať a sprietočniť. Návrh rozvojových plôch pre výstavbu bol optimalizovaný s cieľom vylúčenia, resp. minimalizácie zásahov do významných biotopov. Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru súvisle urbanizovanej časti obce. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne územia ochrany prírody národnej sústavy ani sústavy chránených území Natura 2000. Možno preto konštatovať nulové vplyvy na chránené územia.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier (vrátane prvkov RÚSES) nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Za týmto účelom sú definované záväzné regulatívy, týkajúce sa zachovania kultúrno-historických hodnôt v ich architektonickej aj urbanistickej dimenzii.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Viaceré z týchto opatrení predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Trstená na Ostrove bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant (variant „1“) predstavuje oproti nulovému variantu najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie v liste č. OU-DS-OSZP-2023/018269 zo dňa 14. 09. 2023. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente:

- **zpracovať časť odpadové hospodárstvo ► je zahrnuté v kap. 2.13 návrhu ÚPD a v kap. II.3 správy o hodnotení**
- **zmapovanie environmentálnych záťaží ► je zahrnuté v kap. 2.13 návrhu ÚPD a v kap. II.3 správy o hodnotení (environmentálna záťaž sa v riešenom území nenachádza; navrhuje sa úplná rekultivácia skládok)**
- **podmienky vyplývajúce z vyhlásenia Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Žitný Ostrov ► je zahrnuté v kap. 2.13, 3.6 návrhu ÚPD a v kap. III.5 správy o hodnotení**
- **zpracovať riešenie zásobovania vodou, odvádzania odpadových vôd verejnou kanalizáciou, požiadaviek vyplývajúcich z vodného zákona (§3, §39) ► navrhuje sa zásobovanie pitnou vodou z verejného vodovodu, ako aj odkanalizovanie do**

verejnej kanalizácie - návrh je zahrnutý v kap. 2.12.2 návrhu ÚPD a v kap. I.2, II.2, III.5 správy o hodnotení

- minimalizovať návrhy prvkov územného plánu do plôch, na ktoré sa vzťahuje záujem ochrany prírody a krajiny ► **je vyhodnotené v kap. III.7 a III.9 správy o hodnotení**
- vyhodnotiť súlad navrhovaných aktivít s Územným plánom VÚC Trnavského kraja ► **je podrobne vyhodnotené v kap. 2.2 návrhu ÚPD, ako aj v príslušných kapitolách správy o hodnotení (kap. VIII.)**
- regulovať intenzitu zástavby ► **je obsiahnuté v návrhu ÚPD v kap. 2.5.4, 3.1 (regulatívy max. výšky zástavby, max. podielu zastavaných plôch, min. podielu zelene)**
- zahrnúť požiadavky týkajúce sa verejnej zelene ► **je obsiahnuté v návrhu ÚPD v kap. 3.6 (zásady a regulatívy starostlivosti o ŽP), v kap. 2.5.2, 2.11 v rámci návrhu ekostabilizačných opatrení, ktoré sú rekapitulované aj v kap. III.1 a IV. správy o hodnotení (navrhujú sa nové plochy verejnej zelene a líniová / izolačná zeleň)**
- požiadavky na zriadenie ochranného pásma pohrebiska ► **ochranné pásmo pohrebiska je možné určiť vo VZN obce (nebolo vyhlásené VZN obce – vyplýva z návrhu ÚPD - kap. 2.7.2, 3.8, 2.9)**
- požiadavky týkajúce sa dopravnej infraštruktúry – ciest II. a III. triedy a ich ochranných pásiem a prípadných nepriaznivých vplyvov z dopravy ► **je obsiahnuté v návrhu ÚPD v kap. 2.12.1 (navrhuje sa aj výstavba chodníkov pri ceste III/1417) a v kap. III.1 správy o hodnotení**
- požiadavky týkajúce sa ÚSES (biokoridorov, biocentier, interakčných prvkov), ekostabilizačných opatrení, krajinej vegetácie ► **je vyhodnotené v kap. III.7-9 správy o hodnotení a obsiahnuté v návrhu ÚPD, v kap. 2.11, 2.13**
- požiadavky týkajúce sa adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a všeobecne ekostabilizačných opatrení ► **opatrenia sú obsiahnuté v návrhu ÚPD v kap. 2.13, so zmienkou aj v správe o hodnotení (kap. IV)**
- požiadavky týkajúce sa vodných tokov, protipovodňových opatrení, využívania dažďovej vody ► **je vyhodnotené v kap. III.5 správy o hodnotení a obsiahnuté v návrhu ÚPD, v kap. 2.12.2, 2.13**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD.

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Trstená na Ostrove je počas prerokovania k dispozícii u navrhovateľa.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Trstenej na Ostrove, september 2024

Mgr. Zuzana Bónová, starostka obce

.....

(podpis, pečiatka)